

ת"פ (ירושלים) 1698-05-22 - מדינת ישראל נ' חביאר אנדרס אונשטרן

ת"פ (ירושלים) 1698-05-22 - מדינת ישראל נ' חביאר אנדרס אונשטרן ירושלים

ת"פ (ירושלים) 1698-05-22

מדינת ישראל

נגד

חביאר אנדרס אונשטרן

ע"י ב"כ עו"ד סאהר עלי

בית משפט השלום בירושלים

[15.12.2024]

כבוד השופט ארנון איתן

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע ע"פ הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. המאשימה ציינה במעמד הצגת הסדר הטעון, כי עמדתה העונשית הינה להטלת מאסר למשך 12 חודשים לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי, וההגנה תטען להטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.
3. ע"פ עובדות כתב האישום המתוקן, בשנת 2008 לערך הכיר סאם עואד (להלן: "המתלונן") במסגרת עבודתו כפקיד בנק דיסקונט בסניף בית הכרם בירושלים (להלן: "בנק דיסקונט") את הנאשם שניהל במקום את חשבונו. מאז התפתחו ביניהם יחסי חברות קרובה שנמשכו למעלה מעשור.
4. על רקע קשרי החברות ביניהם הציג הנאשם למתלונן בתחילת שנת 2017, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, מצג שווא לפיו הוא משמש כמודד הרשמי של פרויקט העיר רוואבי ברשות הפלסטינית (להלן: "הפרויקט") וכי הוא מקבל מספר דירות בפרויקט כשכר עבור עבודתו.
5. הנאשם הציע למתלונן לקנות 3 דירות בפרויקט בעלות מופחתת בסך כולל של 503,000 ₪ (להלן: "הדירות"), מאחר ולטענתו אינו יכול לרשום את הדירות על שמו כי הן מצויות בשטחי הרשות הפלסטינית. עוד טען הנאשם בפני המתלונן בכזב כי המדידות שביצע חסכו לפרויקט מילוני דולרים ולכן קיבל את הדירות במחיר מופחת (להלן: "מצג השווא"). הנאשם עשה כן במטרה לקבל כספים שלא כדין מהמתלונן בשל קשייו הכלכליים באותה עת.
6. לאור האמור לעיל, העביר המתלונן לנאשם סכומי כסף במזומן מחשבון הבנק שלו בבנק דיסקונט בסך כ-300,000 ₪ ולא פחות מ-300,000 ₪ מחודש יולי 2017 עד לחודש יולי 2018 עבור רכישת הדירות בפרויקט (להלן: "התקופה" ו"הסכום" בהתאמה).
7. המתלונן העביר לנאשם סכום של 25,000 ₪ במזומן מתוך הסכום הכולל במהלך התקופה, לאחר שהנאשם טען בפניו בכזב, כי הוא זקוק לסכום זה כדי לשלם שכר לעובדי הפרויקט.

8. במועד נוסף במהלך התקופה, שאינו ידוע במדויק למאשימה, הציג הנאשם למתלון בכזב שיק ערבות של הנאשם המיועד לחברת רוואבי וטען כי הוא זקוק ל 60,000 ש"ח נוספים במוזמן על מנת לשלם את הערבות עליה התחייב בפני חברת רוואבי.
9. במהלך התקופה הציג הנאשם למתלון מצג שווא נוסף וזאת, לצורך ביסוס מצג השווא המתמשך ביחס לפרויקט, ועל מנת שהמתלון לא ידרוש ממנו את הסכום אותו העביר לנאשם.
10. במהלך התקופה לקראת סוף שנת 2017 במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הציג הנאשם בכזב בפני המתלון כי מנהל קניון מלחה בירושלים בשם רפי, חבר טוב שלו, מחפש סגן מנהל לקניון והנאשם הציע לו את המתלון לתפקיד אם זה ירצה בכך. עוד סיפר הנאשם למתלון בכזב כי אדם בשם מיקי המשמש רואה חשבון של קבוצת עזריאלי, שוחח איתו בזמן שביצע עבורו עבודות מדידה ואמר לו כי שמו של המתלון כבר מקודד במערכת הנהלת החשבונות של החברה כעובד שצריך להתחיל לעבוד בה. בעקבות מצג השווא, ובשל שיקולים נוספים, התפטר המתלון מעבודתו בבנק.
- ראיות ההגנה לעונש
11. מסמכים שהוגשו וסומנו נ/1:
הצהרת נפגע העבירה
12. נפגע העבירה מסר בעדותו, כי מעבר לנזק הכספי שנגרם לו, הנאשם גרם לו להתפטר מעבודתו. לדבריו, הוא עבד בתור רכז אשראי והיה מוערך מאוד בבנק, עם עתיד מקצועי מבטיח. על פיו, הנאשם הבטיח לשלבו במקום עבודה, ובכך גרם להתפטרותו. לדבריו, הוא העביר לנאשם סכומי כסף בסך 395,000 ₪ ועד היום הוא משלם את החוב בעבורם בתשלומים. כמו כן ציין, שכיום הוא מובטל והתחנן לנאשם באמצעות שיחות שערך אליו שיחזיר לו את הכסף. המתלון ביקש מבית המשפט להחמיר בעונשו של הנאשם, ולהחזיר לו את הכסף שניטל ממנו בכזב בנוסף לפיצוי.
- תמצית טיעוני הצדדים לעונש
13. בטיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לנסיבות האירוע כעולה מכתב האישום המתוקן, ולערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. לדבריה, המתלון שילם לנאשם סך של 395,000 ₪ ומהסכום הזה אף לא שקל אחד חזר אליו. עוד ציינה, כי מצגי השווא לא היו רגועים אלא מתוכננים, מפורטים, מתוחכמים, וחזרו על עצמם. לדבריה, הנזק שנגרם למתלון הינו משמעותי החל מההקשר הכלכלי, עד לנזקים תעסוקתיים ונזקים נפשיים ומשפחתיים. המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עבירה שנע בין עשרה חודשים לבין 22 חודשי מאסר. המאשימה הפנתה לתסקיר שירות המבחן וציינה כי על אף הנסיבות המשפחתיות המורכבות המפורטת בו, אלו אינן יכולות להצדיק חריגה מהמתחם ויש לקבוע את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם, אך לא בתחתיתו. עוד ציינה, כי שירות המבחן סבר שיש לשלב את הנאשם בטיפול אך הוא סירב לכך. המאשימה ביקשה להטיל על הנאשם שנת מאסר לצד ענישה נלווית, וכן, פיצוי משמעותי שיעזור לנפגע העבירה להתחיל להתאושש מהנזק שנגרם לו.

14. ב"כ הנאשם ביקש מבית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולהטיל על הנאשם עונש מאסר בדרך של עבודות שירות ברף התחתון. לדבריו, הנאשם הודה בתחילת ההליך וחסך זמן שיפוטי יקר. הסנגור הפנה לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם כפי שתוארו בתסקיר המבחן והוסיף, כי הנאשם הביע צער על המעשים, חרטה ואכזבה על מעשיו. עוד ציין, כי הכספים שנלקחו מהמתלונן לא נלקחו בפעם אחת אלא במספר פעימות, ואת העבירה ביצע הנאשם עקב פטירת אשתו, והקושי בו היה מצוי, עת נדרש הוא לגדל לבדו את ארבעת ילדיו. באשר לעניין הפיצוי ביקש הסנגור כי בית המשפט ייקח בחשבון את העובדה שהנאשם נמצא בהליך של חדלות פירעון, ושכיום הוא עומד בכל התשלומים שנקבעו לו, ובדרך זו מחזיר את חובותיו.
15. הנאשם הביע צער על המעשים, והוסיף כי היה נתון בתקופה קשה שהשפיעה עליו בתפקודו כאב, ובטיפול בילדיו, והדבר נעשה עבורם.
- מתחם העונש ההולם:
16. במקרה דנן, פגע הנאשם בערכים חברתיים הנוגעים בהגנה על הקניין ורכושו של הפרט, הזכות לפרטיות ושלמות הנפש, וזכותו של אדם לכלכל החלטותיו על פי מידע אמיתי.
17. על הערך החברתי על הערך החברתי המוגן בעבירות המרמה ראו ע"פ 752/90 ברזל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.3.1992); וכן בע"פ 2333/07 תענך נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.07.2010), קבע בית המשפט כי: "הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה... הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל".
18. הנאשם ניצל את חברותו ותמימותו של המתלונן והציג בפניו מצג שווא כדי להניח את דעתו כי ניתן לסמוך עליו וליתן בידו את הכסף, עבור רכישת הדירות. מדובר במצג שווא שנמשך לאורך תקופה וכלל תכנון מוקדם. סכומי הכסף שהעביר המתלונן לנאשם הינם גבוהים, ויש בהם כדי להציב את האירוע ברף חומרה גבוה. בנוסף לאמור, הנאשם הציג בפני המתלונן מצג שווא נוסף לפיו הוא העלה את שמו בפני חבריו, ביניהם, מנהל קניין מלחה בירושלים לכאורה, ורואה חשבון של קבוצת עזריאלי לכאורה, כעובד שיכול להתחיל ולעבוד במקומות אלו. בהסתמך על מצג השווא, עזב המתלונן את מקום עבודתו בציפייה להיקלט במקום חדש, אך הוא הולך שולל, ובעקבות מעשים אלו עזב עבודה מסודרת ונקלע לחובות אותם הוא נדרש להחזיר עד היום.

19. עיון בפסיקה מלמד כי בגין מעשי מרמה שבוצעו בנסיבות דומות נגזרו עונשים שכללו רכיב של מאסר בפועל. בת"פ (ת"א) 53325-03-11 מדינת ישראל נ' רוזנפלד (30.4.12), הורשע נאשם לפי הודאתו בביצוע עבירה של קבלת דבר במרמה. הנאשם הוציא במרמה, תוך כדי עבודתו בבנק כמנהל תחום שירותי בנקאות, סכום כולל של 84,000 ₪, על ידי פתיחת חשבון בנק פיקטיבי. נידון לשלושה חודשי מאסר בפועל. בת"פ (רמ') 2482/08 מדינת ישראל נ' ברעם (14.3.11), הורשע נאשם בהתאם להודאתו, בביצוע עבירות של זיוף וקבלת דבר במרמה. הנאשם זייף מאות שיקים של ועד הבית וחתם בשמה של המתלוננת כדי להשיב חובות. חלק מהשיקים המזויפים נפרעו, בסך של 25,000 ₪. לחובתו הרשעה אחת. נידון לשלושה חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. עפ"ג (ירושלים) 536-07-15 יובל זקן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 23.12.15] שם נדחה ערעור של הנאשם שהורשע בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועושה של אדם שקיבל ממנו סך של כ- 170,000 ₪ ונגזרו עליו שנתיים מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן. ברע"פ 2224/11 חזיה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו 22.3.11], דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשמת, אשר הורשעה לפי הודאתה בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וזיוף בנסיבות מחמירות, לאחר שהוציאה מקורבנותיה כספים בשווי של למעלה מ- 400,000 ₪ ונידונה לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי לקורבנות.
20. סבורני, כי בנסיבות התיק דנן יש לקבוע את מתחם העונש ההולם החל ממאסר למשך 6 חודשים ועד 18 חודשים, לצד ענישה נלווית לרבות פיצוי לקורבן העבירה.
21. מאחר והעבירות בוצעו מתוך מניע כספי, קיימת חשיבות להטלת עונש כספי בדמות פיצוי משמעותי למתלונן.
22. בבחינת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם יש להביא במסגרת שיקולי הענישה את הנסיבות הבאות:
23. הנאשם, בן 55, אלמן ואב ל-4 ילדים, מנהל עסק עצמאי בתחום מדידות מבנים. לחובת הנאשם הרשעה אחת קודמת משנת 2019 בגין ביצוע עבירה של אי הגשת דו"ח במועד, לרבות דו"ח שהוא נדרש להגישו על פי דרישות המנהל.
24. לזכותו של הנאשם שקלתי את הודאתו שהביאה עמה חיסכון בזמן שיפוטי, את חלוף הזמן מעת ביצוע המעשים (העבירות נעברו בין השנים 2017-2018). המועד בו הוגש כתב האישום - בחלוף 4 שנים מעת ביצועה של העבירה האחרונה. בנוסף, הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו ולקח אחריות על מעשיו.
25. הנאשם מסר בשירות המבחן, כי בעת ביצוע העבירה פעל באופן שאינו מחושב ואינו אחראי, נקלע לקשיים כלכליים שהשפיעו על מעשיו, ושכיום הוא מתרחק מאזורי סיכון ופועל באופן נורמטיבי ומכבד חוק. הוסף, כי הנאשם חווה את ההליך המשפטי כאירוע מכונן המלווה אותו לאורך חייו והנושא עמו תחושות קשות.
26. שירות המבחן התרשם כי על אף נסיבות חייו הקשות, הנאשם מנהל את ביתו באופן חיובי, ומנהל מערכת ערכים נורמטיבית שומרת חוק, ורואה בהליך המשפטי גורם מרתיע. יחד עם זאת, הנאשם עדיין מתמודד עם קושי הישרדותי לצד המעמסה הרגשית והאחריות שהוא נושא על כתפיו מאז מות אשתו, דבר היכול להוות גורם סיכון להישנות עבירה.
27. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי נוכח מציאות חייו המורכבת הוא מתקשה להתחייב להליך טיפולי.
28. שירות המבחן המליץ על ענישה בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות ומאסר מותנה. כמו כן, ביקש לקחת בחשבון במסגרת זו את העובדה כי הנאשם מגלה תפקוד תקין וחיובי ונושא אחריות רבה בגידול ילדיו, ועל כן המליץ לצמצם את הפגיעה התעסוקתית ואת יכולתו להמשיך לשלם חובותיו.
29. באיזון בין שיקולים אלו ראיתי לקבוע את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של המתחם ולהטיל עליו את העונשים הבאים:
א. תשלום פיצוי לע"ת 1 בסך 150,000 ₪ אשר ישולם ב-50 תשלומים החל מיום 1.5.2025.
החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.
ניתן יהיה לשלם את הקנס/ פיצוי/ ההוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

· מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון *****-***
· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
ב. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 6 חודשים. המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. על הנאשם להתייצב ביום 16.1.2025 עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.
תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.
ג. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירה הכוללת ממד של מרמה או תחבולה.
זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.
ניתן היום, י"ד כסלו תשפ"ה, 15 דצמבר 2024, במעמד הנוכחים.